

## Persbericht

Adres: Postbus 292, 2300 AG Leiden  
Datum: 9 maart 2026  
Contactpersoon: de ambtelijk secretaris van de Rekenkamer, Esther Loozen  
Telefoonnummer: 06 - 43 48 67 20  
Onderwerp: Rekenkameronderzoek Moties, amendementen en toezeggingen in Leiden

# Rekenkamer Leiden & Leiderdorp: ‘Meer invloed van de gemeenteraad op de uitvoering is mogelijk’

**De Rekenkamer is van mening dat de gemeenteraad van Leiden naast de algemene kaders van het beleid ook de kwaliteit van de uitvoering kan én moet beïnvloeden. Dat kan ook door het ontwikkelen van andere vormen van beleidsbeïnvloeding die de rol van de raad versterken.**

De Leidse gemeenteraad gebruikt veelvuldig moties en amendementen om het beleid en de uitvoering van de gemeente Leiden te beïnvloeden. 'Strategisch kaderstellende' moties die iets zeggen over waar het in algemene zin 'naartoe moet' en hoe, worden zowel door de raad als het college van burgemeester en wethouders als effectief beschouwd. 'Uitvoerende' moties van raadsleden daarentegen, die preciezer ingaan op de uitvoering van beleid, worden door het college en de ambtenaren regelmatig ervaren als "beperkend" of "niet passend binnen de rol van de raad".

De Rekenkamer heeft onderzocht of moties, amendementen en vragen om een toezegging van het college aan de gemeenteraad effectief zijn als instrument van de raad. Daarbij heeft het onderzoek zich gericht op de behandeling van de begroting 2024 en de kaderbrief 2023. Het onderzoek laat zien dat in Leiden bijsturing door de raad op en in de uitvoeringsfase regelmatig op weerstand stuit van het college: bijna de helft van de aangenomen moties bij de begroting 2024 en de kaderbrief 2023 (40%) was vooraf ontraden door het college.

### ‘Waar het naartoe moet’

Moties worden door raadsleden gewaardeerd als een goed instrument voor hun politieke rol. 'Strategisch kaderstellende' moties worden zowel door de raad als het college als het meest effectief beschouwd: dit zijn uitspraken van de gemeenteraad die zeggen waar het naartoe zou moeten en wat de raad van het college en de gemeentelijke organisatie daarbij verwacht.

### ‘Hoe het gaat in de uitvoering’

Raadsleden zijn ook positief over moties over de uitvoering. Hiermee kunnen ze meebepalen hoe de gemeente het beleid moet uitvoeren, en de raad kan zo bijsturen als zij signalen krijgen van burgers dat het in de uitvoering niet goed gaat. Het college en de ambtenaren ervaren uitvoerende moties regelmatig als "beperkend", "niet passend binnen de rol van de raad" of als "te veel op de stoel van het college zitten". Moties die overlappen met bestaand

beleid of onvoldoende concreet zijn zorgen bovendien voor verwarring en extra werkdruk bij de ambtenaren.

Het onderzoek laat zien dat in Leiden nog stevig wordt vastgehouden aan de scheiding tussen 'de raad gaat over kaders van het beleid' en 'het college gaat over uitvoering'. De Rekenkamer doet het gemeentebestuur de suggestie hier een wat minder strikte scheiding aan te houden.

### **Constructief gesprek**

De spanning tussen het stellen van algemene kaders en uitvoering van het beleid is begrijpelijk. Maar het is niet goed als college en organisatie zich hierin te rigide opstellen en daardoor een constructief gesprek met de raad bemoeilijken. Uiteindelijk moet de stem van de volksvertegenwoordiging gehoord worden en de doorslag geven. Zij staan immers aan het roer.

Raadsleden hebben behoefte aan meer betrokkenheid in de uitvoeringsfase. Gebrek aan passende contactmomenten en werkvormen in de uitvoeringsfase van het beleid, leidt er mogelijk toe dat raadsleden naar het instrument van de motie grijpen, terwijl andere vormen van uitwisseling en beleidsbeïnvloeding op dat moment effectiever kunnen zijn. De Rekenkamer beveelt daarom aan dat raad, college, griffie en ambtelijke organisatie gezamenlijk na gaan denken over de werking van de moties, amendementen en toezeggingen en een gesprek aangaan over hoe er bijgestuurd kan worden als er in de uitvoering verbetering mogelijk is.

### **Behandeling onderzoek**

De Rekenkamer presenteert de resultaten van het onderzoek op 21 mei tijdens de commissie Leefbaarheid en Bereikbaarheid van de gemeenteraad van Leiden.

### **Rekenkamer Leiden & Leiderdorp**

De Rekenkamer is onafhankelijk. De Rekenkamer bestaat uit zeven leden die geen directe binding hebben met de Leidse of Leiderdorpse politiek. De Rekenkamer doet gevraagd en ongevraagd onderzoek naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het bestuurlijk handelen van de gemeenten Leiden en Leiderdorp. Eerdere onderzoeken gingen over: Leefbaarheid Transvaal, Coalitieakkoord Leiderdorp, Citymarketing Leiden, Ruimtelijke projecten Leiderdorp, Onderwijshuisvesting en Schuldhulpverlening.

Alle onderzoeken van de Rekenkamer staan op [www.rekenkamerleidenleiderdorp.nl](http://www.rekenkamerleidenleiderdorp.nl).

**- einde bericht -**

Bijlagen:

- Rekenkamerbrief Politieke sturing in de Leidse praktijk
- Feitenrapport Politieke sturing in de Leidse praktijk, Onderzoek naar de effectiviteit van de inzet van moties, amendementen en toezeggingen in de gemeente Leiden

De Rekenkamer Leiden & Leiderdorp is beschikbaar voor het beantwoorden van vragen van de pers. Als u meer informatie wilt over het onderzoek neem contact op met de ambtelijk secretaris. Eventuele interviews met de leden van de Rekenkamer op beeld of geluid graag vooraf melden bij de Rekenkamer.

Meer informatie over de Rekenkamer Leiden & Leiderdorp kunt u vinden op:  
[www.rekenkamerleidenleiderdorp.nl](http://www.rekenkamerleidenleiderdorp.nl).

De Rekenkamer is bereikbaar via de ambtelijk  
secretaris van de Rekenkamer, Esther Loozen, via 06 - 43 48 67 20 of via  
[rekenkamer@leiden.nl](mailto:rekenkamer@leiden.nl).

De Rekenkamer verstuurd dit bericht naar de pers. En ter informatie naar de raad en het college van B&W van de gemeente  
Leiden. Wilt u geen persberichten meer ontvangen? Stuur dan een e-mail naar [rekenkamer@leiden.nl](mailto:rekenkamer@leiden.nl).